

שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל

בס"ד, שב"ק פרשת ניצבים וילך כ"ה אלול תשע"א | גליזן 470

דברי הימים

הרת עולם

ביום ראש השנה הקרוב, כל העולם כולו יתחדש... שום דבר כבר לא יהיה מה שהיה. העציים, העופות, החיות, וכל שכן האנשים... כולם יהיו משהו חדש לגמרי. הרה"ק רבי פנחס מקאריץ אחז פעם סטנדר בבית מדרשו ביום ראש השנה וקרא: אפילו העמוד הזה, ידונו אותו היום!... ואמר משל כשנוטלים גוש מלח בעל צורה מסוימת ומבקשים לעשות ממנו צורה חדשה, זורקים אותו לתוך סיר רותח ומתערבב כל המלח, עליונים למטה ותחתונים למעלה, עד ששום דבר כבר לא ניצב כמו שהיה. כמו כן, ביום ראש השנה, הקדוש ברוך הוא מחדש את בריאת העולם, וכל העולם חוזר לתוך הסיר, עליונים למטה ותחתונים למעלה, ומתוך זה נולד עולם חדש.

ואמר עוד: חידוש העולם הוא בוודאי שמחה גדולה, אז מדוע בוכים?

משל לחתן וכלה הנכנסים תחת החופה, היא שמחה גדולה בלי ספק, ומכל מקום הם מתרגשים ובוכים מאוד... כי כל אימת שעומדים בפני דבר חדש והלב אינו יודע איך יהיה, מתעוררת בכייה גדולה. כך ביום ראש השנה כשהכול חוזר להיוולד מחדש ואיש אינו יודע איך יהיה, באים לכלל דמעות...

השי"ת ישפיע על כל בית ישראל שנה טובה ומתוקה, ויתהפכו כל הדינים לרחמים ומקול השופר יתעורר קול שופרו של משיח צדקנו במהרה בימינו.

מדברי מו"ר ועט"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

התייצב!

האלוקית שבקרבך, עופפה לה אי שם בשחקים, עד שמספר 'תקלות', גרמו לפציעתך הרוחנית וקריסתך האומללה על אם הדרך... רחמיו של יצר הרע אינם אמיתיים. התרופות שלו, הם הנאות הרגע שלאחריהן המחלה רק מחריפה. הוא כלא אותך בלול של תרנגולים, חיים עלובים והנאות שעה. חשבת שהחלמת, אך רק נעשית מסכן יותר ויותר...

ופתאום מגיעים ימי אלול. ימי הרת עולם. היקום שב ומתחדש. לבריות ניתנת הזדמנות פז, לחזור למה שהן היו בעת בריאת העולם. למה שהן באמת... הרחמים המופלאים של ימי אלול, מחלצים אותך מלול התרנגולים של יצר הרע, ונושאים אותך להרים. מעמידים אותך על שפת הצוק וצועקים: עוף! אתה מגיב בבעתה. חרד מן השינוי. מעדיף בטיפשותך את מחיצתם האוהדת של התרנגולים... אבל הרחמים אינם מניחים. שוב ושוב. גיע יום ראש השנה. תקבל דחיפה הגונה. אז תפרוס

נפיים ותעוף אל השחקים בלבבי שוב.
אתם ניצבים היום כולכם! 'היום' זה ראש השנה. אח יקר! גם אם נפלת ממדרגת האדם, ובפציעתך נדמית להולכי על ארבע... רכנת לארץ כמו בהמה כדי לחפש סיפוקים רגעיים. מגיע היום בו תקבל את ההזדמנות החדשה להתייצב! אל תפספס את ההזדמנות...

נשר ארוך אברה, נכשל בצמרת ארו וקרט לארץ פצוע ומדמם. כך שכב לו הנשר האדיר על אם הדרך, עד שעובר אורח חמל עליו והביאו לביתו. באמצעים דלים ניסה לרפא את פצעיו, ואחר הכניסו אל לול התרנגולים שבחצרו. ימים רבים התייסר הנשר בכאביו, ועם הזמן הסתגל לידידיו החדשים. מקורו הלא מיומן, החל להפיק צלילים דומים לקרקורי התרנגולים, ומפעם לפעם אף זקף בגאווה את הכרבות שלא הייתה לו.

אהבה ואחוזה שררו בלול, והאידיליה יכלה להישמר ימים רבים, לולא חלף יום אחד אדם על יד הלול וליבו נכמר מרחמים על הנשר החי כמו תרנגול. **נשר ארוך אברה!** השמים פרושים לפניך... מקומן שם, במרומי הצוקים הנישאים, בחיק הפסגות המושלגים. מה מעשיך כאן בין תרנגולות עלובות!?

מבלי לקבל את רשות בעל הלול, אחז בנשר המסכן וטיפס עימו למרומי צוק נישא. בעדינות הניחו על גדת הסלע וציפה להמראה מרשימה אל המרחב. אפס! צמד מבטים מפוחדים ננעצו בבעתה. מסכן! הפטיר האיש וחזר ללול. למחרת שוב לקח את הנשר להרים, והפעם הוסיף דחיפה קלה. הנשר נרתע לאחוריו, אך האיש לא התייאש. בפעם הבאה כבד דחף אותו בעוצמה, ופתאום נפרשו הכנפיים האדירות שנשאו את הנשר אל הלא נודע...

יהודי יקר! הנשר זה אתה! הנפש

ר"ת	יציאת השבת	כניסת השבת	
19:50	19:09	17:59	ירושלים
19:47	19:11	18:15	ת"א אשדוד
19:46	19:11	18:05	חיפה
19:47	19:11	18:14	ב"ש

השיעור השבועי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א

יתקיים בימי חמישי בשעה 21:00 בהיכל ישיבת שובה ישראל רח' שבט בנימין 34, רובע י"ב, אשדוד. פרטים נוספים בטל: 08-8679897

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע, לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com
כמו כן ניתן לקבל במייל את דבר התורה היומי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com

בפיך ובלבבך!

"לא בשמים הוא לאמור מי יעלה לנו השמימה... ולא מעבר לים הוא... כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו".
ראש השנה מגיע, ובפאתי הלב נשמעים קולותיו העייקשים והמוכרים של יצר הרע: נו, באמת... כמה פעמים כבר הבטחת לעצמך, שמה שהיה כבר לא יהיה עוד... שאתה מתחיל להתחזק בקביעת עיתים לתורה... שאתה מקפיד יותר על תפילה בכוונה... מה נהיה מכל הקבלות הללו?... אז מה? עוד פעם? שוב אותן הבטחות נבובות שאינן מניבות כלום?
עד כאן דברי יצר הרע. יצר הרע הוא אבי שיטת 'השאיפות מלול הצלחות'; 'תקוות מול מימושים'. זוהי תמציתו של השקר. היהודי אינו קבלן של הצלחות! היהודי הוא עבד ה'!... וכאן מגיע הפסוק שאמור להכין אותנו ליום ראש השנה, וגם מציב אותו מול אחת האמיתות החינוכיות האבסולוטיות: 'לא בשמים היא ולא מעבר לים... בפיך ובלבבך לעשותו'. 'בפיך ובלבבך', הם הרצונות וההבטחות. כן. אותן חושות החמצה וכאב נוכח מה שרצינו שיקרה ולא קרה. אותן הבטחות נסערות שבמרוצת הזמן, נדמה לנו שלא הצמיחו כלום... יהודי יקר! ככה עובדים את השי"ת. רוצים ומבטיחים, ושוב רוצים ומבטיחים...
וכמה יקרה וחביבה לפני השי"ת שלנו, ההבטחה המאה שלנו... כמה אהובה לפניו אנחת הלב נוכח התקוות שכביכול לא התממשו...
פעם נכנס יהודי נסער אל הבעל שם טוב הקדוש בתחינה: רבי קדוש! הנני ניצב כל היום בבית ממזגתי לשרת את קהל לקוחתי, וכמעט לא נותר בידי פנאי ללימוד תורה. אנא, יברכני הרבי כי כל הלקוחות יבואו תוך שעה אחת, כך שיתר היום יישאר בידי ללימוד תורה ועבודת ה'...
אמר לו הבעל שם טוב: מי זה אמר לך שהשי"ת חפץ דווקא בלימוד שלך... שמה הוא משתוקק לרצון שלך...
מה אתם חושבים קרה לאותו יהודי? האם הוא למד פחות מאותו יום? וודאי שלא. הוא למד לראות את הטוב הרוחני שבמצבו ומכך התמלא שמחה. הטוב הוא כמו באר. ככל שחופרים בו, הנביעה שלו מתחזקת... כשאנו לקוחים את הטוב המועט שלנו וחופרים בו, לומדים לראות אותו ולהתבונן בו, הוא רק מתפרץ... אם נלמד לראות את הטוב שברצונות וההבטחות שלנו, הן בודאי יפכו ברבות הימים להמון מצוות ומעשים טובים.
וכשנתבונן בצורה דומה בהטחות והרצונות של ילדינו, שוב נהיה עדים לאותו תהליך...

ה' אלוקיך שמה!

"והיה כי יבוא עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך, והשבות אל לבבך בכל הגויים אשר הדיחך ה' אלוקיך שמה, ושבת עד ה' אלוקיך" (ל', א' ב')
הרבה יש לתמוה על אריכות לשון הפסוק, ועיקר התמיהות: א. 'והיה כי יבוא עליך... הברכה והקללה', אם מחמת הקללות יבוא לעשות תשובה, מה ענין הברכה לכאן? ב. אומרו 'השבות אל לבבך בכל הגויים', מה מעלה או מוריד היכן ישוב? ג. למה שב ומדגיש 'אשר הדיחך ה'', אחר שכבר ביאר בפסוקים הקודמים מי יעולל לו הצער הזה?
אמנם, יש שלשה מדרגות בתשובה. האחת - תשובה מאהבת ה'. השנייה - שרואה ייסורים באים על אחרים. השלישית - שרואה ייסורים באים ועוברים את גופו.
היהודי שבפסוק, הוא בעל התשובה מן הסוג השלישי. הייסורים כבר הגיעו עד אליו. ולא סתם ייסורים, רק 'הברכה והקללה', שבתחילה היה עשיר ונעשה עני וחשוב כמת מחמת העושר שהיה לו בתחילה, וגם 'בכל הגויים', הוא נע ונד בגויים, וחושב מחמת כן שתשובתו מן הסוג השלישי לא שווה כלום. אומר לו השי"ת: 'השבות אל לבבך!' שים לב לנקודה מעניינת. 'בכל הגויים אשר הדיחך', במקום השפל הזה שאתה נמצא, 'ה' אלוקיך שמה!' השכינה הקדושה עמך. ובוודאי באמצעות זה, 'ושבת עד ה' אלוקיך'. (כסף נבחר)

מפראות

"אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוקיכם" (כ"ט, ט')
'אתם' אותיות 'אמת'. בכוח מידת האמת, אפשר לזכות להתייצב תמיד לפני ה'.

(הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן)

"ושבת עד ה' אלוקיך" (ל', ב')

ביאר הבעל שם טוב הקדוש: התשובה היא כמו נר! כשם שכשמדליקים נר בעלטה, העלטה מסתלקת ולא נותר ממנה רושם, כך כשיהודי אוזח בתשובה, תיכף מסתלקת ממנו החשכות והוא מגיע עד ה'.
(דגל מחנה אפרים)

"לא בשמים הוא... ולא מעבר לים" (ל', י"ב)

העיד הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסדליקאב, נכדו של הבעל שם טוב הקדוש, כי פעם אחת כשדרש הבעש"ט בפסוק זה סודות נפלאים ועמוקים, קרא באמצע בזה הלשון: 'כאן אני נשבע לכם, שיש איש בעולם, ששומע תורה מפי קודשא בריך הוא בעצמו, לא מפי מלאך ולא מפי שרף, ואף על פי כן אינו מאמין בעצמו שלא יידחה מאתו יתברך, כי בקל יכול לידחות ה"ו לנוקבא דתהומא רבא'. ורמז דבריו אלו בפסוק: "לא בשמים הוא... ולא מעבר לים..."
(בעש"ט עה"ת)

"וילך משה וידבר את כל הדברים האלה" (ל"א, א')

ידוע כי 'איתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא', היינו, למרות שמה

רבינו נפטר, אורו לא נעלם, ומתגלה בכל צדיק וצדיק עד סוף כל הדורות. וכן מצאנו בחז"ל (שבת ק"א): שקרא אמורא אחד לחברו: משה שפיר קאמרת! היינו, כי כל חידוש אמיתי שיוצא מפי צדיק אמת, הוא בוודאי ניצוץ מנשמת משה רבינו מוסר התורה.

זו כוונת הכתוב: 'וילך משה', אף שנסתלק משה רעיא מהימנא, מכל מקום 'וידבר את כל הדברים האלה' עודו ממשיך ומדבר עד סוף כל הדורות. (הרה"ק רבי שלמה הכהן מראדאמסק)

השינה, היא זמן ההתחדשות של כל הנבראים. ככל שהנברא הוא בעל חיים משמעותיים יותר, הוא גם ישן יותר. האדם ישן הרבה, הבהמה פחות. כשאדם שוכב על מיטתו בלילה ונרדם, חייו מתחדשים, ועם בוקר מקבל חידוש שעוד לא היה לו, כמו שכתוב "חדשים לבקרים רבה אמונתך". אפילו המים ישנים, שכן אם לא היו ישנים, היו מתעפשים.

ראש השנה הוא התחדשות הבריאה, לכן בפרשיות שלפני ראש השנה, היקום הולך אט אט ונרדם... זה הטעם, שהפרשיות שלפני ראש השנה הן פרשיות קצרות: ניצבים; וילך; האזינו. כשיתחיל היקום החדש, יחזרו הפרשיות הארוכות: בראשית; נח; וכו'. וכך הוא בכל דבר, שבתחילה הוא ארוך, כמו זרם מים שזה עתה התפרץ, ועם הזמן הוא הולך וקטן עד שמתעורר מחדש... חייהם של האנשים הראשונים בעולם, היו ארוכים ביותר. תשע מאות, אלף שנה. עם הזמן, החלו החיים להתקצר עד שיתחדשו ויתארכו לבלי סוף. (הרה"ק רבי פנחס מקאריץ)

קדושת המאכלים – ב'

אין לאכול בשר ודג יחדיו מפני שקשה לצרעת, ושווים בשר בהמה ועוף לעניין זה.

גם במהלך הכנת מאכלים אלו יש לנקוט משנה זהירות. אין לאפות בשר ודגים יחדיו בתנור אחד, אלא אם כן אחד מהם מכוסה היטב כדי שריח האחד לא יתערב בשני. כשהתנור גדול ובפרט כשיש לו פתח, יש להקל. למרות איסור זה, לחם שנאפה בתנור יחד עם בשר, אין איסור לאכול עם דגים.

בין אכילת דגים ובשר, יש לרחוץ ידיו וכן לאכול פת שרויה המנקה את הפה משיירי המאכל הקודם. יש מקילים שלא ליטול ידיים כיוון שבזמן הזה לא שכיחה כל כך סכנה זו, אך מגדולי הפוסקים כתבו להחמיר מחשש סכנה. (בשו"ת מהרש"ם כתב בשם ספר התמונה, שמאלף החמישי ואילך, לא קיימת עוד סכנה זו). הרה"ק מזידיטשוב, לא היה נוטל ידיו רק נוגע ראשי אצבעותיו במים.

יש מהפוסקים שציידו שחיוב נטילת ידיים הינו רק כשמבקש לאכול דגים לאחר אכילת בשר, אך אם אכל דגים תחילה, אינו חייב ליטול ידיו לאכילת בשר. נחלקו האחרונים בדבר איסור אכילת דגים וחלב משום סכנה, והמחמירים נהגו ביניהם כנ"ל באכילת דגים ובשר.

לב בהמה ועוף קשים לשכחה. כמו כן, סכנה גדולה שהרוח המגולגלת באותו בעל חי או עוף, יינסס בנפש האדם כאשר יאכל מן הלב שהוא משכן הדם והדם הוא הנפש. חלב עכו"ם מטמטם את הלב ומוליד טבעים רעים ר"ל. הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן החמיר מאוד באזהרה זו וחזה עתיד נורא למקילים בזה, ודבר מדבריו לא נפל ארצה... לכן יראה בעל נפש להחמיר בזה ביותר, כי בנפשו הדבר.

אכל ולא שתה, תחילת חולי מעיים. אכל ושתה ולא הלך ארבע אמות טרם שכב לישון, הוא תחילת ריח הפה. לא יאכל מעומד וגם יתיר חגורתו טרם אכילתו פן יחלה במעיו ח"ו. שום ובצל קלופים, וכן ביצה קלופה שעבר עליהם הלילה, לא יאכלם, אלא אם כן נשאר מעט מהשער שבראש הבצל או מן הקליפה. בשיחות הר"ן הביא את אזהרת הבעל שם טוב הקדוש, שלא לאכול כלל בצלים חיים, אפילו מעורבים בשמן ואפילו בשבת, כי מזיקים לכמה דברים. ומנה שם מספר חולאים ומרעין בישין הנמשכים מאכילת בצלים חיים. בדברי חז"ל ישנה גם משמעות שאכילת בצלים חיים קשה ללימוד תורה. ה' יצילנו מן המאכלים הרעים ונזכה ליוזן מן המאכלים הטובים בקדושה ובטהרה.

פניני דברי יאשיהו

לשאוף!

תמיד הציקה לראובן העשיר המציאות הלא מובנת, בה בניו העשירים והשבעים, מתהלכים חולניים ושפופי קומה, בעוד בניו של יצחק שכנו העני, חסונים כאלונים. מה הם אוכלים, הבחורים הללו? יום אחד פגש ביצחק: אולי תתאר לי את תפריט המזון של בניך... יצחק התמים סיפר: **במשך השבוע רק לחם ושמן, ובשבת מעט בשר ודגים...** אכן נודע הדבר! קרא ראובן. כאחוז תזזית פרץ לביתו, השליך בזעם את כל המטעמים והמעדנים מן המזווה והשאיר אחריו רק לחם ושמן. כעת תפתח מערכת השרירים של המפונקים... כחלוף שבוע הוזעק רופא העיר בדחיפות: **חמשת בניו של ראובן שוכבים על סף מוות...**

פנה ראובן אל הרב בבכיה: מדוע התזונה שהועילה לבניו של יצחק, כמעט והרגה את ילדיי? חיך הרב: ביתו של יצחק ריקן מכל. בבוקר הוא יוצא לעבודה, וכל שעות היום עומדים בניו ומקווים להצלחתו, כדי שיוכלו להשביע את רעבון לבם... **השאיפה הזו, היא שמחזקת אותם!** אין כמו החיים בצל התקווה. **בניך לא ידעו תקווה או דאגה מעולם. הריקנות היא שמחלה אותם...**

סוד החיים שלנו, הוא השאיפות! ככל שאנו שואפים יותר, אנו חיים יותר. ובחיים הרוחניים כמו בחיים הגשמיים להבדיל, אובדן השאיפות הוא גם סוף החיים. **"זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים"** – תן לנו את הכוח לשאוף עוד ועוד. שלעולם לא נחדל לחיות.

רבנו הקדוש רבי חיים פינטו הגדול זיעועכ"א – כ"ה אלול תר"ה

לאורם נלך

עדי אשוב... רבנו נאות לבקשה כשהוא מבקש את רשות הנכרי להשתמש בכסף עד שיתבקש...

במוגאדור, ניצב בית קטן, בו התגורר האור החיים הקדוש במשך שנתיים ימים, בעת מנוסתו מידי רודפיו. בכסף הפיקדון, מיהר רבנו לרכוש את הבית ולהפקיד פועלים על הקמת בית מדרש מעט בחצר הסמוכה לו. כל השותפים בבנייה, לרבות חרשי העץ והברזל, היו יהודים יראי שמים המדקדקים על קלה כבחמורה. עם סיום הבנייה, נכונה הפתעה: המטבע האחרון בכיסו של הנוכרי, אזל! רבנו ידע כי האיש לא היה אלא אליהו הנביא ולעולם לא ישוב ליטול את כספו... אף על פי כן, השאיר אחר פטירתו צרור ובו סכום זהה לסכום שהופקד, בצוותו על בני ביתו לשומרו ליום שיידרש... הארנק עבר בירושה מאב לבן וכמה ממטבעותיו מצויות בידי כ"ק אדמו"ר עט"ר שליט"א.

בית הכנסת הזה שנבנה בסערת לבבו של רבנו, היה מקום מוסגל לישועות וניסים. חדרו של האור החיים ניצב סגור כל ימות השנה, כשהוא משמש רק להתבודדותו של רבנו ולעריכת הסדר בליל פסח. החצר על מבניה, שמשו למגורי משפחת פינטו לדורותיה, כשבסעודות ואירועים גדולים, נוכחים עין בעין בתכונתה הסגולית להכיל מספר אנשים גדול הרבה ממידותיה. למרות שרוב בתי מוגאדור חרבו, בית זה עדיין ניצב על תילו, כשאנשי העיר נושקים מרחוק בחולפם על פניו. זכותו של רבנו הקדוש תגן עלינו ועכ"א, אמן.

איש אלוקים קדוש היה רבי חיים פינטו, רבה של מוגאדור. אורו זרח בט"ו תמוז תק"ג, יום פטירת האור החיים הקדוש, וקראו עליו: **"זרח השמש ובא השמש"**. באהבה ובחמלה ניהל את בני עדתו, וירעם כתום לבבו ובתבונות כפיו ינחם. וככל שדאג להם בגשמיות, יותר ויותר דאג לרוחניותם, כשהשכם והערב דורש בפניהם במעלת חיי הקדושה והתבודדות. בתחילת דרכו במוגאדור, עדיין לא היה לו בית מדרש משלו, ואת דרשותיו התכופות נושא היה בבית מדרשו של אחד מעשירי הקהילה. מנהג המקום היה, שעם הגיע שעת מנחה של שבת, מכריז העשיר בעל בית הכנסת: **'ברכה!'**, ובזאת מסיים הדרשן את דרשת השבת.

שבת אחת נוכח רבנו כי דברי דרשתו מוצאים מסילות עמוקות ללבבות השומעים, וצר היה לו להשתתק לשמע הכרזתו של בעל הבית **'ברכה!'**. העשיר התרגז מתעוזתו להמשיך בדרשה חרף קריאתו, וקרא בקול תקיף יותר: **'ברכה!'** אך גם הפעם לא הפסיק רבנו עד שהעשיר קם וסילקו בזעף. אז קרא רבנו בסערת ליבו: **ריבוננו של עולם! זכה אותי בבית כנסת משלי כדי שאוכל להשפיע על צאן מרעיתך ללא גבול!...**

למחרת היום שוטט בהתבודדותו על שפת הים, כשלתע קרב אליו נכרי ובידו צרור מעות. הנני נדרש להפליג לים לצורך עסקי, וזו שעה ארוכה שאני מחפש איש ישר ונאמן להפקיד בידי את כספי. איש קדוש! בטוחני כי תשמור על כספי בנאמנות

מאמר החכם

השוטה מטמין את מגרעותיו כדי שלא ילעגו לו, ומבליט את מעלותיו כדי להתפאר. החכם מצניע את מעלותיו שלא להתגאות, ומבליט את חסרונותיו שיסייעו לו להירפא...

ראש השנה באי נידח

אדרת רז ומסתורין חפפה על ישותו של הצדיק המופלא רבי יחיאל אשכנזי, חתנו של הבעל שם טוב הקדוש. חרף מוצאו האשכנזי, דבק בדרכו הקדושה של חותנו ונעשה לאחד מעמודי התווך של בית המדרש במעז'יבוז'. פלא היה בחייו, ואף כי במותו.

ובכן, מה אנו מבינים בצדיק כזה... פעם נדרש רבי יחיאל להפליג ממעז'יבוז' בעיצומו של הקיץ, והוא חילה את פני חותנו בבקשה שיברכו לזכות לשוב למעז'יבוז' עד ראש השנה, כדי לעשות את הימים הנוראים במחיצתו... הבעל שם טוב לא השיב לבקשתו, וחתם בשתי מילים: **דרך צלחה!**...

ליבו של רבי יחיאל כבר ניבא לו משהו, וידיו נשלחו כמו מאליהן אל השופר והמחזור. **מי יודע היכן אעשה את ימי ראש השנה?!**

רבי יחיאל סיים את עסקיו וערך את חשבון הימים הנותרים... מעיו הומים לקראת ראש השנה בצילו של הבעל שם טוב. "יחודים קדושים ועליות נשמות... תקיעות שופר שמבקיעות שערים ואמירות מרומזות המספרות את סודות השנה הקרובה... בסוס ועגלה הוא יגיע אולי ל'זכור ברית'. מוטב לנסוע בספינה...

וממש כמו בסיפור של יונה הנביא, בתחילה היה היס רגוע ושלוו, ובעיני רוחו כבר חזה את בתיה הראשונים של אודסה... עד שהגיעה הסערה... גלים אדירים התפרצו לעבר הספינה והחלו נושאים אותה בחיפזון אל הלא נודע. המלחים המיואשים הניחו זה מכבר להגאים, ונתנו לאיתני הטבע לעשות בהם כחפצם. כחלוף שבוע נחתה הספינה על גדותיו של אי מקסים בארץ זרה ורחוקה.

וכמו על פי אות מוסכם, נתנו העבים השחורים יד ונבלעו בקצה האופק. שמים זכים נפרשו מעל ושמש פז שלחה קרניה. תוך שעות כינסו המלחים את נוסעי הספינה ההמומים, ושוב אל הים כדי לנסות למצוא את מחוז חפצם... רק רבי יחיאל נשאר באי. הוא ידע כי יד ההשגחה הובילה אותו למקום בו יעשה כבר את תפילות ראש השנה...

הזמן קצר והמלאכה מרובה. יהודי אשכנזי דובר פולנית במדינה זרה ומזרה... אחר מאמצים מצא מתורגמן שהשכיל להבין שברי מילים משפתו, ובעזרתו, שכר לו בקת דייגים על חוף הים. על שולחן בבקתה הציע את טליתו, את המחזור ואת השופר, ונפנה לעשות את הכנותיו האחרונות לקראת ההמלכה הגדולה. לקראת זעקת 'המלך', שאולי תצליח להעביר חלחלה בגבו של חבל ארץ נידח זה...

סליחות!... לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת... לך שמים אף לך ארץ, תבל

ומלאה אתה יסדתם... אתה בקעת מעין ונחל, אתה הובשת נהרות איתן... אתה מושל בגאות הים, בשוא גליו אתה תשבחם...

אדוות הגלים משיבה לו באוושה חרישית. כנועה וענווה, מתרפסת הבריאה לרגליו... בולעת את התיבות הרוגשות הנמלטות מפיו וטסה עימן להרים. משמיעה את זעקת היקום... את חלחלתו מפני יום ה' הגדול והנורא.

ובבוקר ראש השנה, משל ניצב בין להקת השרפים במעז'יבוז', עמד שם בבקתה וחולל עם רבואי הברואים השרים את נשמתם... "ובכן תן פחדך ה' אלוקינו על כל מעשיך, ואימת על כל מה שבראת, וייראוך כל המעשים ושיתחחו לפניך כל הברואים..." הגבעות הזדקפו על בהונותיהן. הנחלים עצרו ממרוצתם. והצלילים הענוגים נישאו על פני המרחבים. השיגו את אוזניהם המשתאות של המטיילים הרבים על חוף האי. הם החלו להתקבץ בזה אחר זה, התגודדו סביב לבקתה ואף אזרו עוז להציץ בחלונות. כך הם ניצבו שם, כמו העיזים שניצבו על אחוריהם לשמע 'קבלת השבת' של הבעל שם טוב. וכשתקע רבי יחיאל בשופר, הפכה התעלומה לשיחת היום בעיר כולה. אנשים התקבצו לחזות באדם המסתורי, המשתתף בתפילה משל היה אראל מצבא מעלה.

בבוקר היום השני, ירד רבי יחיאל לטבול במימי הים, ופתח בעבודתו הקדושה ברגש מחודש... ההמון מאתמול הכפיל ושילש את עצמו. הייחודים, הכוונות הקדושות שלו, משכו את הבריות כמו אפיק מים הקורא לאיילות צמאות. עד שהמלך חלף בכרכרתו המפוארת וצפה בהתקלות, ופילס לו דרך בין הנדחפים לחזות בפלא. התקיעות הממו אותו. בענווה נקש על דלת הבקתה, וביקש מרבי יחיאל לפקוד את ארמונו. הצדיק הסביר לו כי יום קדוש הוא היום, ורק למחר יוכל למלא את בקשתו...

כל כך התפעל המלך מחכמתו של רבי יחיאל, עד שביקש ממנו לגייס שלש מאות יהודים שייאוו לגור בממלכתו. רבי יחיאל הסביר לו שאינו מלך היהודים להורות להם היכן יתגוררו, ועוד, שאם היה רצון ה' שיגורו במקום יהודים, היו מגיעים לשם בשלשלאות...

אחר ראש השנה, שב רבי יחיאל למעז'יבוז' והתקבל על ידי הבעל שם טוב בחיבה עצומה: **תדע, כי במקום זה התגוללו ניצוצות קדושים ונוראים, שאלמלא באת אתה לשם, היו יהודים נזקקים לרדת לשם בשלשלאות כדי לתקן... בזכות תפילת ראש השנה שלך והתקיעות, תקנת הכול, ומעתה לא יגור יהודי בממלכה זו עד ביאת גואל...**

הדמיון

הדמיון הוא אחד מכלי השכל המופלאים המעניק לנו אפשרות לדמות ענין לענין. לעומת זאת, הדמיון עשוי להיות אחד ממוקדי הכישלון של האדם. נפתח בסיפור שכולנו מכירים בנסיבות אישיות: יהודי הלך בדרכו ביער כשלתפעה חלפה באוזניו שריקה מוזרה. זו הייתה שריקה? לא. נראה יותר כנהמה... צמרמורת חלפה בגוו וראש סב אט אט הצידה. עיניו בחנו את השביל המתפתל בין העצים, התכווצו שוב ושוב, עד שראה אותו... את החמור, לא, את האריה הניצב ללא נוע, מציץ מאחורי גזע עבות... אסור לזוז! שינן לעצמו כלל ששמע בהיותו קטן. עכשיו האריה שותק. כשהוא שותק, הוא בוחן את טרפו... מילות הווידוי נפלטו מפיו אט אט. אשמנו!... בגדנו!... שערותיו עדיין ניצבות כמחטים וליבו הולם. פתע צלחה עליו רוח גבורה. אין לי מה להפסיד! חשב ורץ קדימה עם מקל ההליכה שלו... בום! הוא הנחית מהלומה אדירה בראש האריה כשהתגלה כגזע עץ...

הפילוסוף והמקובל הקדוש, בעל ספר הברית, נדרש לתכונה זו, בהתמודדות מול טענות החוקרים כי על הירח קיימים אילנות, אגמים,

הרים ופרדסים... את מסקנותיהם הבלתי מקובלות עליו, הוא מסביר על פי סיפור: סוחר אירופאי חלף בג'ונגל וישב לפוש בצלע הר. טרם המשיך בדרכו, בחן את חזותו במראה שהביא עימו, ובחפזו שכח את המראה על צלע ההר... לאחר שנסע, הגיח מבין העצים איש יער, וניצב רגעים ארוכים מול המראה. מדהים! חשב. ההר בעצם חלול... בתוך ההר קיים אגם, עצים, ואפילו אנשים הנראים בדיוק כמונו... הנה האדם הזה המביט אלי מבטן ההר. אפילו מקל כשלי יש לו... האיש דימה שהוא רואה את תוכן ההר בעודו רואה את עצמו ואת סביבתו.

כך הם בני האדם! – מסיים בעל ספר הברית. בסיבת הדמיון, הם רואים בכל דבר תמונות הקיימות בראשם. כמו אותו אדם שראה בגזע עץ ראש אריה. החוקר הכיר בעולמו נהרות ופרדסים, וממילא דימה לראות בכתמי הלבנה, מפלים משתפכים ועצים מבלבלים.

כל נגעים אדם רואה חוץ - מנגעי עצמו! כיוון שהאדם מכיר את נגעי עצמו, על כן הוא מדמה לראות במעשה השני, פועל יוצא מאותן תכונות רעות... כשבעצם, הוא רואה את עצמו...

08.852.0.852 אפא